

Raadsvergadering d.d. 3 oktober 2019

Aan de raad,

Onderwerp: Aanbevelingen Rekenkamercommissie Duurzaamheid Laarbeek

Samenvatting:

Duurzaamheid is een belangrijk thema voor de gemeente. In de achter ons liggende collegeperiode vormde duurzaamheid al een rode draad in het coalitieakkoord. Het streven was gericht op een goede balans tussen natuur en milieu, sociaal beleid en economie. In het vijfpartijenakkoord Raadsprogramma 2018–2022 *Handen ineen* spreken de partijen uit focus te willen aanbrengen in de doelstellingen voor de komende jaren en tegelijkertijd duurzaamheid te verankeren in alle reguliere beleidsonderwerpen.

Wij willen met dit onderzoek de gemeenteraad helpen bij haar kaderstellende rol en wij leggen hierbij enerzijds accent op de informatievoorziening aan de gemeenteraad en anderzijds op de inhoudelijke koers van de gemeenteraad ten aanzien van het duurzaamheidsbeleid. Het is de ambitie van de Rekenkamercommissie om de gemeenteraad handvatten te geven om inhoudelijke focus aan te brengen op het gebied van duurzaamheid (doel en ambitie).

Beslispunten:

De aanbevelingen in het rapport over te nemen;

Inleiding

Bijgaand wordt u aangeboden: het onderzoeksrapport '*Duurzaam Laarbeek, onderzoek naar sturing en controle door gemeenteraad*'.

Het is de overtuiging van de Rekenkamercommissie dat de gemeenteraad behoefte heeft aan goede informatie over de aanpak en de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid voor meer grip, om sturing te kunnen geven (versnellen en of bijsturen) en om te kunnen controleren. Wij willen met dit onderzoek de gemeenteraad helpen bij haar kaderstellende rol en wij leggen hierbij enerzijds accent op de informatievoorziening aan de gemeenteraad en anderzijds op de inhoudelijke koers van de gemeenteraad ten aanzien van het duurzaamheidsbeleid. Het is de ambitie van de Rekenkamercommissie om de gemeenteraad handvatten te geven om inhoudelijke focus aan te brengen op het gebied van duurzaamheid (doel en ambitie).

Onderwerp van onderzoek

Duurzaamheid is een belangrijk thema voor de gemeente. In de achter ons liggende collegeperiode vormde duurzaamheid al een rode draad in het coalitieakkoord.¹ Het streven was gericht op een goede balans tussen natuur en milieu, sociaal beleid en economie. In het vijfpartijenakkoord Raadsprogramma 2018–2022 *Handen ineen* spreken de partijen uit focus te willen aanbrengen in de doelstellingen voor de komende jaren en tegelijkertijd duurzaamheid te verankeren in alle reguliere beleidsonderwerpen.

Opzet van het onderzoek

Voor het onderzoek is de volgende centrale onderzoeksvraag geformuleerd:

¹ Van zorgen voor naar zorgen dat, Coalitieakkoord Algemeen Belang Laarbeek, CDA, De werkgroep, PvdA 2014-2018, april 2014, Duurzaamheid.

Over welke informatie, op welke momenten en in welke vorm dient de gemeenteraad van Laarbeek te beschikken om gefundeerd kaders te stellen en te controleren op het gebied van duurzaamheid?

Om richting te geven aan het onderzoek heeft de Rekenkamercommissie zes onderzoeksvragen geformuleerd (zie hiervoor paragraaf 1.3 van het rapport). De centrale onderzoeksvraag en de deelvragen kunnen samengevat worden als een vraag naar de meest wenselijke (en haalbare) informatie-architectuur.

De uitoefening van de kaderstellende en controlerende rol door de raad behoort gefaciliteerd te worden middels een adequate informatievoorziening, teneinde de gemeente goed te besturen. Goed besturen wordt wel samengevat onder het begrip *governance*. Daaronder wordt verstaan:

De inrichting van de democratische (bij)sturing en (tussentijdse) controle, het afnemen van verantwoording en uitoefenen van toezicht.

Governance is gericht op een efficiënte en effectieve realisatie van beleidsdoelen en projecten, het op een open wijze daarover communiceren en het afleggen van verantwoording. Samengevat bestaat het uit een aantal samenhangende componenten. Een nadere toelichting vindt u in bijlage 6 van het rapport.

Traditioneel hanteren gemeenten de beleidscyclus bij de voorbereiding, de uitvoering en de evaluatie van beleid. In de gemeente Laarbeek is onderkend dat deze traditionele aanpak niet langer goed past bij de dynamiek rond het thema duurzaamheid en de noodzaak om samen te werken, verbindingen tussen partijen tot stand te brengen en te faciliteren. In deel II leest u hoe in dit onderzoek is onderzocht in hoeverre de *Governance monitor duurzame gemeenten* in de behoefte van meer grip kan voorzien. Tevens zijn de mogelijkheden onderzocht van het concept *Future proof control* met het raamwerk vier "levers of control".

Na het opleveren van de rapportages door het onderzoeksbureau is ambtelijk wederhoor gevolgd om feitelijke onjuistheden en onvolledigheden te voorkomen. Daarna zijn conclusies geformuleerd en beide colleges van burgemeester en wethouders om een bestuurlijke reactie gevraagd. De bestuurlijke reactie van Laarbeek zit in het rapport bijgevoegd.

Procedure

De gezamenlijke Rekenkamercommissie heeft het rapport voor inhoudelijke behandeling aangeboden, waarna het rapport is geagendeerd in de vergadering van de gemeenteraad d.d. 3 oktober 2019 en voorbereidend in de vergadering van de raadscommissie Algemene Zaken d.d. 12 september 2019. De voorzitter van de Rekenkamercommissie zal, ondersteund door één van de onderzoekers van BMC, bij de raadscommissievergadering aanwezig zijn om eventuele vragen te beantwoorden en de aanbevelingen toe te lichten.

Aanbevelingen

Uw raad wordt voorgesteld de aanbevelingen over te nemen. De aanbevelingen zijn gebaseerd op de suggesties die gedaan in de expertise van de onderzoekers, dossierstudies, interviews, enquête onder de raadsleden en voorbeelden uit andere gemeenten.

1. Geef de raad informatie om te kunnen: sturen; controleren; verantwoording af te nemen; beoordelen.
2. Borg de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van raad, B&W, de ambtenaren en externe betrokkenen.
3. Gebruik als hulpmiddel de vier 'levers of control'.
4. Vul het in met interactieve bijeenkomsten.

Planning/uitvoering

Voor implementatie van aanbevelingen is een vervolg nodig. De raad kan het college uitnodigen om een voorstel tot nadere aanpak voor te leggen.

Ter inzage gelegde stukken

Rapport van de Rekenkamercommissie en aanbiedingsbrief.

De raadsgriffier van Laarbeek,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'M.L.M. van Heijnsbergen', enclosed within an oval shape.

M.L.M. van Heijnsbergen